

PZ

NASZ DOM BĘDZIE

PASYWNY ZIELONY

Na przestrzeni ostatnich lat, w Europie, można zaobserwować znaczne zwiększenie zainteresowania budownictwem energooszczędnym, pasywnym, a dalej również budownictwem zero-energetycznym (ang. Zero Energy Building - ZEB). Strategia Europa 2020, która jest głównym dokumentem planistycznym obowiązującym w Unii Europejskiej ma podtytuł: „Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju”. Na podstawie tego dokumentu wdrażane są obowiązujące w Unii dyrektywy i przepisy stąd w sposób bezpośredni (poprzez przepisy wdrażane na jej podstawie) i pośredni (poprzez zmianę zachowania obywateli) wpływa ona również na jeden z głównych działów przemysłu - budownictwo.



Bartosz Królczyk
PREZES STOWARZYSZENIA WIELKOPOLSKI
DOM PASYWNY

BUDOWNICTWO ZIELONE, NATURALNE, EKOLOGICZNE-ZRÓWNOWAŻONE

Zrównoważony rozwój jest pojęciem znacznie szerszym i nie ogranicza się wyłącznie do obniżania zużycia energii. To idea, zakładająca postęp cywilizacyjny teraźniejszego pokolenia, który nie zmniejsza możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń. W stosunku do sektora budownictwa, oznacza to ograniczenie oddziaływania na środowisko naturalne poprzez wykorzystanie materiałów oraz surowców odnawialnych (lub praktycznie niewyczerpywalnych) w całym cyklu życia budynku czyli: projektowania, budowy, eksploatacji i rozbiórki. Idea zrównoważonego rozwoju w architekturze obejmuje również aspekty pro społeczne skupiając się na tworzeniu optymalnych warunków zdrowotnych, estetycznych i socjalnych do przebywania ludzi. Tak więc, w przypadku zrównoważonych budynków trzeba wziąć pod uwagę cały szereg kryteriów wpływających na wszystkie trzy nierozłączne elementy zrównoważonego rozwoju:

- ekologię – poprzez redukcję oddziaływania na środowisko naturalne podczas całego cyklu życia budynku (budowy, użytkowania i rozbiórki),
- ekonomię – zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych i inwestycyjnych,
- ludzi – zapewnienie zdrowego środowiska wewnątrz obiektu (dostępność światła dziennego, wysoka jakość powietrza, komfort cieplny). Użycie tak szerokich i często trudno mierzalnych kryteriów powoduje, że trudno mówić o jednym wzorcu zrównoważonego budownictwa. Na rynku można obserwować całe spektrum rozwiązań, dzięki którym budynki spełniają ideę zrównoważonego rozwoju w mniejszym lub większym stopniu. Dodatkowe zamieszanie wprowadza stosowanie wielu terminów

odnoszących się do budownictwa zrównoważonego. Zamiennie stosowane są nazwy: budownictwo zielone, ekologiczne czy naturalne. Z praktycznego punktu widzenia budynki zielone to takie, które:

- Są budynkami energooszczędnymi ograniczającymi wykorzystanie źródeł energii kopalnej poprzez ograniczenie zapotrzebowania na energię i wykorzystanie mikro źródeł energii odnawialnej,
- Wykorzystują materiały o małej energii wbudowanej czyli takie, które potrzebują jak najmniejszej ilości energii do ich wytworzenia i transportu,
- Oszczędzają wodę np. poprzez systemy odzysku wody szarej i deszczówki,
- Ograniczają wykorzystanie terenów naturalnych, poprzez jak najlepsze wykorzystanie terenów już zabudowanych,
- Są adaptowalne do innych funkcji – dzięki czemu możemy je wykorzystywać wielokrotnie chroniąc już istniejącą infrastrukturę,
- Są dobrze skomunikowane za pomocą środków transportu publicz-

nego, dróg rowerowych i pieszych. Pewnym rozwiązaniem wprowadzającym więcej ładu są tzw. systemy wielokryterialnej oceny budynków, które na przestrzeni ostatnich kilku lat, zyskały w Polsce ogromną popularność zwłaszcza wśród inwestycji komercyjnych. Część przedsiębiorców stara się o uzyskanie dla swoich obiektów jednego z powszechnie rozpoznawanych na rynku nieruchomości certyfikatów - brytyjskiego BREEAM lub amerykańskiego LEED. Budynek będący przedmiotem certyfikacji zostaje oceniony względem kilkudziesięciu kryteriów. Za spełnienie każdego z nich otrzymuje punkty. Im więcej punktów zdobędzie, tym wyższą ocenę końcową może uzyskać. Oceniane zagadnienia są dość podobne w obu systemach. Przykładowo w BREEAM będą to: zarządzanie, zdrowie i dobre samopoczucie użytkowników, energia, transport, materiały, odpady, woda, wykorzystanie terenu i ekologia, zanieczyszczenia, innowacje. Proces oceny jest całkowicie dobrowolny. Inwestorzy decydują się na



Centrum Kształcenia i Wymiany doświadczeń w Bażanowicach - Ekozofia Niepełnosprawnych. Projekt: Architektura Pasywna Pyszczyk i Stelmach Sp. J.

certyfikację ze względu na szereg płynących z niej korzyści, takich jak:

- uzyskanie międzynarodowego, powszechnie cenionego dokumentu, potwierdzającego wysoki standard budynku,
- redukcja kosztów eksploatacyjnych,
- zwiększenie komfortu użytkownika obiektu przekładającego się na produktywność pracowników,
- większe zainteresowanie potencjalnych najemców,
- wzrost wartości nieruchomości.

Aktualnie w naszym kraju znajduje się ponad 400 budynków posiadających certyfikat LEED lub BREEAM. Liczba inwestycji, które starają się dołączyć do tego prestiżowego grona jest kilkukrotnie większa i stale rośnie. Systemy oceny wielokryterialnej to przemysłane i rozbudowane narzędzia, bazujące na idei rozwoju zrównoważonego. Przy ich pomocy można skutecznie promować obiekty, które nie tylko charakteryzują się wysoką efektywnością energetyczną, ale również zapewniają zdrowe i komfortowe

warunki wewnątrz budynku. Spełnienie kryteriów zrównoważonego budownictwa jest wyzwaniem i oczywiście wiąże się z dodatkowymi początkowymi nakładami inwestycyjnymi. Choć zgodnie z założeniami idei zrównoważonego rozwoju inwestycje te zwracają się na przestrzeni czasu pozwalając na równomierny i trwały rozwój gospodarczy i społeczny, to w przypadku inwestycji prywatnych takich jak jednorodzinne domy mieszkalne, koszty inwestycyjne pokrywane są przez osoby prywatne, a większa lub mniejsza część korzyści uzyskiwana jest przez ogół społeczeństwa. Stąd w przypadku wielu rozwiązań zrównoważonego budownictwa wydaje się uzasadnione finansowanie ich przynajmniej w części ze środków publicznych.

Bartosz Królczyk
prezes Stowarzyszenia
Wielkopolski Dom Pasywny



Powstający pod Warszawą pierwszy w Polsce budynek zero-energetyczny, certyfikowany w standardzie Passive House Plus. Projekt: biuro architektoniczne Pasywny M²

